

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 1033/4
Podgorica, 29.07.2016. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list CG", br. 46/10, 40/11, 53/11 i 06/13), člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl. list RCG", br. 60/03 i "Sl. list CG", br. 73/10 i 32/11), postupajući po prigovoru gospodina Željka Ivanovića iz Podgorice (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1033 od 01.07.2016.g.), direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Odbija se, kao neosnovan, prigovor gospodina Željka Ivanovića, iz Podgorice, na rad privrednog društva „Pink M Company“ d.o.o., emitera televizijskog programa „TV Pink M“ (zaveden pod brojem 02-1033 od 01.07.2016. godine).
2. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
3. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.
4. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Dana 01.07.2016. godine, Agenciji za elektronske medije dostavljen je prigovor gospodina Željka Ivanovića, iz Podgorice, na rad privrednog društva „Pink M Company“ d.o.o. (u daljem tekstu: emiter), kao emitera televizijskog programa „TV Pink M“ (zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1033 od 01.07.2016.g.).

Predmetni prigovor se odnosi na prilog emitovan 17. juna 2016. godine u okviru programa „TV Pink M“ u informativnoj emisiji „Minut, dva“ u 19:00, 20:00 i 21:00 časova u kojem se, kako navodi podnosilac prigovora, „osnivači dnevnika Vijesti, Željko Ivanović i Miodrag Perović vrijeđaju, diskvalifikuju i optužuju na način koji je višestruko problematičan sa stanovišta poštovanja principa novinarskog izvještavanja“. Podnosilac prigovora posebno naglašava konstataciju iz priloga koja glasi: „Vlasnici tabloida Vijesti ne plaćaju državi poreze i doprinose više od godinu dana“ kao i da „(u)z to ide 'pokrivalica' sa snimkom na kome su Ž.I i M.P tako da je jasno na koga autor priloga i uredništvo Pink TV misle, s obzirom da među vlasnicima ima i drugih fizičkih i pravnih subjekata“. Podnosilac prigovora ukazuje i na dio priloga koji glasi: „Još je nevjerovatniji podatak da duže od godinu nijesu predali nijedan izvještaj o porezima i doprinosima na lična primanja što su po zakonu dužna da čine sva pravna lica“, kao i na zaključak koji slijedi: „(a) onda se na volšeban način u prilogu zaključuje kako predlog Zakona kojim bi se ova materija sankcionisala kao krivično djelo nije prošla u Skupštini CG zbog navodne opstrukcije Ranka Krivokapića i SDP“. On citira i dio nastavka istog zaključka u kojem se kaže „upravo zbog te zaštite koju sve vrijeme imaju Perović i Ivanović..“, a koji se, kako naglašava, „opet pokriva fotografijom sa zvaničnog sastanaka u Skupštini CG kome su prisustvovali predstavnici nezavisnih medija i tadašnji predsjednik Skupštine“.

Emiter je, prema navodima podnosioca prigovora, prekršio Pravilnik o programskim standardima u elektronskim medijima („Službeni list CG“, br. 35/11 i 07/16, u daljem tekstu: Pravilnik) time što je:

- prekršio načelo objektivnosti (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao „obaveza elektronskih medija da u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivna način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja. Kada između elektronskog medija i pojedinaca i/ili organizacija postoji interesna povezanost, onda se ta povezanost u programu mora jasno naglasiti“), „tendencioznim komentaranjem utemeljenim na lažnim podacima i iskrivljenim činjenicama“. On naglašava da su „izmišljene teze da Željko Ivanović duguje državi bilo šta, pa i bilo kakve poreze i

doprinose. Samim tim je netačna i tvrdnja da Željko Ivanović duže od godinu nije predao nadležnim organima svoje poreske prijave, što je lako provjeriti kod nadležnih organa. Ako je autor priloga mislio na nezavisni dnevnik Vijesti koji se pominje i fokusira slikom u prilogu, opet se radi o netačnim ili iskrivljenim podacima, što je takođe lako provjeriti kod nadležnih organa. Na kraju kao šesta ili sedma neistina u pomenutih par rečenica stoji konstatacija da je SDP navodno bio opstrukcija nekom zakonu kako bi zaštitio Ivanovića i Perovića. Za takvu optužbu autor priloga i uredništvo Pinka nije iznijelo bilo kakav dokaz ili činjenicu”.

- prekršio načelo nepristrasnosti (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao „obaveza elektronskih medija da činjenično izvještavanje jasno odvoji od stava, mišljenja ili komentara, pri čemu lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara ne smiju da diskriminatorno utiču na izbor teme i način njenog predstavljanja. Primjena ovog načela isključuje manipulisanje izjavama, saopštenjima i sličnim sadržajima s ciljem promjene njihovog osnovnog smisla (zlonamjerno skraćivanje ili montiranje djelova sadržaja i sl.), odnosno manipulacije slikom, tonom i i sadržajem koje iskrivljuju osnovni smisao saopštenog”), navođenjem „pomenuti(h) neistina i diskvalifikacija..., usmjerenim prema ličnosti Željka Ivanovića”;
- prekršio načelo slobode objavljivanja komentara (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao „sloboda elektronskih medija da u skladu sa svojom uređivačkom politikom komentarišu pojave, događaje i postupke pojedinaca, državnih organa, političkih partija i drugih institucija, kao i obaveza da komentare jasno odvoje od ostalih vijesti i informacija, posebno onih koji se odnose na istu temu”), jer, po navodima podnosioca prigovora, emiter nije saopštio da li je u predmetnom prilogu „rječ o komentaru, već je netačne i tendenciozne stavove saopštila u formi uobičajene servisne informacije”;
- emitovao sadržaj koji „spada u govor mržnje” (koji je prema čl. 4 Pravilnika definisan kao „svi oblici izražavanja kojima se podstiče, omogućava podsticanje ili širi mržnja ili diskriminacija po osnovu rase, etničke pripadnosti, boje kože, pola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosnog doba, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta ili polne orijentacije”). Takvo mišljenje obrazlaže time što „stalnim ponavljanjem teze da Željko Ivanović (zajedno sa Miodragom Perovićem) nešto duguje državi, što se uvijek pokriva snimkom gdje Ž.I. i M.P. ulaze u Viši sud, povodom dešavanja koje nema veze sa njihovim procesuiranjem ili bilo kakvom krivicom što se ovim montiranjem želi sugerisati, autor priloga i uredništvo Pinka pokušavaju kriminalizovati Željka Ivanovića, čime mu proizvode ogromne probleme, u poslovnom i ličnom smislu”. Po mišljenju podnosioca prigovora, s obzirom da se “takve formulacije pojavljuju u čitavom periodu od 13. juna do 21. juna, jasno je da se radi o tendenciji i smišljenoj kampanji protiv Željka Ivanovića koja time prerasta u govor mržnje”;
- prekršio načelo tačnosti (koje je prema članu 4 Pravilnika definisano kao „obaveza elektronskih medija da izvještavanje bude zasnovano na činjenicama, odnosno zabrana emitovanja vijesti i izvještaja za koje emiter zna ili je mogao znati da su neistiniti. Vijesti i izvještaji koji se ne mogu potvrditi, ili čija tačnost nije pouzdano utvrđena, mogu se emitovati samo ako se jasno naznači njihova nezvaničnost ili nepotvrđenost”), objavljivanjem „nestina ili iskrivljenih činjenica” objavljenih u predmetnom prilogu, a koje je, po njegovom mišljenju, „lako moguće provjeriti kod nadležnih državnih organa”;
- prekršio pravilo druge strane (koje je prema čl. 4 Pravilnika definisano kao “obaveza elektronskih medija da kod izvještavanja o pitanjima ili pojavama koje uključuju sukob bilo koje vrste, svim stranama koje su uključene u raspravu pruži mogućnost da u polemici učestvuju na ravnopravan način. Ovo načelo ne dozvoljava jednostrane napade na ličnosti, niti vođenje dugotrajnih ili ponavljanih kampanja u vezi sa pojedinim ličnostima, društvenim grupama ili institucijama, bez novih relevantnih podataka koji bi opravdali produženo ili ponovljeno izvještavanje o istoj pojavi, događaju, instituciji ili ličnosti”), jer „(n)iko iz TV Pink M nije zvao Željka Ivanovića za izjavu ili komentar povodom pomenutih brutalnih i neistinitih optužbi i diskvalifikacija”.

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima i Pravilnika.

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije je izvršio uvid u snimke emitovanih spornih programskih sadržaja emitera i sačinio nalaz dana 05.07.2016. godine (akt broj 02-1033/1 od 05.07.2016.god.).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 8 Zakona o opštem upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je emiteru dostavila predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za monitoring i zatražila da, u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-1033/2 od 07.07.2016.god.).

Dana 15.07.2016.g. emiter je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje (akt zaveden pod br. 02-1033/3 od 15.07.2016.god.) u kojem se navodi da sporni programski sadržaj predstavlja osvrt/komentar baziran na „tekstu objavljenom u dnevnom listu 'Dnevne novine'“. Po njegovom mišljenju, „riječ je o izvoru koji se svuda i uvijek smatra legitimnim“, te da ga je jasno naveo u prilogu.

On ukazuje da se njegov osvrt „na bazi javno saopštenih činjenica iz relevantnih javnih izvora, odnosi na praksu jednog veoma uticajnog dnevnog lista, sa najvećim tiražom u Crnoj Gori, da se veoma kritički u dugom periodu bavi time da mnogi poreski obveznici, od kojih su mnogi značajni akteri u crnogorskom privrednom i javnom životu, ne ispunjavaju svoje poreske obaveze“.

Po njegovom mišljenju, to je „sa stanovišta pozicije medija u demokratskom društvu i njegovog prava da javno saopštava činjenice i mišljenja o temama od javnog značaja i interesa, pravo tog medija i praksa čiju profesionalnu i pravnu utemeljenost nije moguće dovesti u pitanje“. On ukazuje da je „upravo zbog toga ... teško shvatiti i prihvatiti da visoki zvaničnik toga medija, u situacijama kada to isto uradi neki drugi medij - ali je predmet pažnje praksa njegovog medija (medija podnosioca prigovora) po pitanju ispunjavanja tih istih zakonskih obaveza, on to shvata i tumači kao kršenje profesionalnih i svih drugih standarda“.

Nadalje, emiter se osvrnuo na pojedine navode iz prigovora i istakao, između ostalog:

- „ako navodi nijesu tačni, podnosilac može tužiti primarni izvor, a to nije TV PINK M“;
- ukazao da podnosilac nije ponudio ni jedan novi argument zbog kojih bi davao dodatna pojašnjenja (u odnosu na ranije data izjašnjenja) u vezi sa navodima iz prigovora u vezi sa kršenjem standarda vezanih za razdvajanje činjenica i komentara, pravila druge strane i govora mržnje.
- da se podnosilac prigovora nije obratio „sa zahtjevom da iskoristi pravo na ispravku i/ili odgovor u skladu sa članovima 26 do 35 Zakona o medijima“.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i izjašnjenju emitera, kao i uvida u snimak emitovanog sadržaja, može se konstatovati sljedeće:

- Dana 17. juna 2016.g. u 19:00, 20:00 i 21:00 sat u okviru informativne emisije „Minut, dva“, emitovan je prilog u trajanju od 71 sekund, sljedeće sadržine (transkript):

Prilog: Vlasnici opozicionog tabloida Vijesti ne plaćaju državi poreze i doprinose više od godinu dana, pišu današnje "Dnevne novine", pozivajući se na informacije dobijene u vrhu Ministarstva finansija, pa im je trenutni dug skoro 700.000 hiljada eura. Još je nevjerojatniji podatak da više od godinu nijesu predali ni jedan izvještaj o porezima i doprinosima na lična primanja što su po zakonu dužna da čine sva pravna lica u državi, svakog mjeseca. Inicijativa prethodnog ministra finansija Radoja Žugića da ovakva zloupotreba bude proglašena krivičnim djelom kao što je i u svim ostalim državama nije prošla u parlamentu zbog opstrukcija Ranka Krivokapića i njegovog SDP-a. Upravo zbog te zaštite koju sve vrijeme imaju Perović i Ivanović, danas smo svjedoci vrhunskog licemjerja mogućeg samo u Crnoj Gori. Da njihov opozicioni tabloid, uz saradnju sa opozicionim ministarstvom finansija svakodnevno objavljuje imena pojedinaca i firmi koje duguju za poreze, štampaju crne liste, traže sankcije i na stub srama stavljaju firme od kojih većina ima manje dugove od njih, dok njih, čak ni nema na crnim listama ministra finansija."

- emitovani prilog je pripremljen u formi komentara/osvrta baziranog na tekstu objavljenom istog dana (17. jun) u listu „Dnevne novine“ povodom (ne)izvršavanja poreskih obaveza od strane vlasnika dnevnog lista „Vijesti“.

- prilog je „pokriven“ ilustracijama ranije objavljenih tekstova iz dnevne štampe i sa portala, kao i kadrovima / slikama u kojima se pojavljuju lica o kojima je riječ u prilogu. U dijelu u kojem novinar/spiker kaže: „Upravo zbog te zaštite koju sve vrijeme imaju Perović i Ivanović, danas smo svjedoci...“, kao pokrivalica je iskorišćena i fotografija na koju ukazuje podnosilac prigovora (fotografija „sa zvaničnog sastanaka u Skupštini CG kome su prisustvovali predstavnici nezavisnih medija i tadašnji predsjednik Skupštine“). Izbor sporne „pokrivalice“ se ne može smatrati osnovom za ocjenu da se radi o uređivačkom postupku kojim se podnosilac prigovora diskvalifikuje ili stavlja u negativan kontekst, pa se ne može govoriti da je prekršeno načelo objektivnosti odnosno da je neistinito predstavljen predmet informativnog sadržaja;
- polazeći od prava na slobodu izražavanja i uređivačku autonomiju medija, mediji su slobodni da određenu pojavu, događaj ili slično tretiraju na različiti način, a da pri tome ne prekrše propise.
- iznošenje stava/komentara da „Inicijativa prethodnog ministra finansija Radoja Žugića da ovakva zloupotreba bude proglašena krivičnim djelom kao što je i u svim ostalim državama nije prošla u parlamentu zbog opstrukcija Ranka Krivokapića i njegovog SDP-a. Upravo zbog te zaštite koju sve vrijeme imaju Perović i Ivanović,...“, iako može zvučati kao „tendenciozn(o) komentarisanje utemeljen(o) na lažnim podacima i iskrivljenim činjenicama“, predstavlja mišljenje emitera na čije iznošenje ima pravo u okviru svoje slobode izražavanja i koje iznosi na osnovu svog tumačenja postupaka lica na koje se komentar odnosi. Pravo emitera da slobodno izrazi ovakav (moguće tendenciozan ili provokativan) stav prati pravo podnosioca prigovora da na njega reaguje podnošenjem ispravke ili odgovora;
- emitovani prilog ne sadrži elemente koji ukazuju na kršenje „načela nepristrasnosti“ odnosno „načela objektivnosti“, koja obavezuje elektronski medij „da činjenično izvještavanje jasno odvoji od stava, mišljenja ili komentara“, odnosno da „u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivan način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja“. Činjenični dio izvještavanja čine informacije već objavljene u drugim medijima. Dio priloga koji glasi: „Upravo zbog te zaštite koju sve vrijeme imaju Perović i Ivanović, danas smo svjedoci vrhunskog licemjerja mogućeg samo u Crnoj Gori. Da njihov opozicioni tabloid, uz saradnju sa opozicionim ministarstvom finansija svakodnevno objavljuje imena pojedinaca i firme koje duguju za poreze, štampaju crne liste, traže sankcije i na stub srama stavljaju firme od kojih većina ima manje dugove od njih, dok njih, čak ni nema na crnim listama ministra finansija“, predstavlja stav/mišljenje emitera na čije iznošenje ima pravo u okviru svoje slobode izražavanja. Ne može se reći da je time lično uvjerenje ili mišljenje urednika ili novinara diskriminatorno uticalo na način predstavljanja teme samog sadržaja, odnosno da je datim komentarom neistinito predstavljen predmet informativnog sadržaja.
- nijesu opravdani navodi podnosioca prigovora da predmetni prilog sadrži elemente govora mržnje odnosno da, kako se ističe u prigovoru, „stalnim ponavljanjem teze da Željko Ivanović (zajedno sa Miodragom Perovićem) nešto duguje državi, što se uvijek pokriva snimkom gdje Ž.I. i M.P. ulaze u Viši sud, povodom dešavanja koje nema veze sa njihovim procesuiranjem ili bilo kakvom krivicom što se ovim montiranjem želi sugerisati, autor priloga i uredništvo Pinka pokušavaju kriminalizovati Željka Ivanovića, čime mu proizvode ogromne probleme, u poslovnom i ličnom smislu“, te da to potvrđuje da se radi o „tendenciji i smišljenoj kampanji protiv Željka Ivanovića koja time spada u govor mržnje“. Ne može se govoriti da je emiter na bilo koji način podsticao, omogućavao podsticanje ili širenje mržnje ili diskriminacije protiv bilo koga, što je zabranjeno Zakonom o elektronskim medijima i Pravilnikom.
- ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da u skladu sa načelom slobode objavljivanja komentara, u skladu sa svojom uređivačkom politikom, komentariše pojave, događaje i postupke pojedinaca, uz obavezu da komentare jasno odvoje od ostalih vijesti i informacija, posebno onih koji se odnose na istu temu;
- prilog ne predstavlja rezultat izvještavanja o pitanjima ili pojavama koje uključuju sukob bilo koje vrste. Da je to bio slučaj onda bi emiter imao obavezu da, saglasno „pravilu druge strane“, svim stranama koje su uključene u raspravu pruži mogućnost da u polemici

učestvuju na ravnopravan način. U prilogu nije riječ o raspravi, polemici i sl., niti se on bavi utvrđivanjem stavova različitih strana o konkretnom pitanju (čemu služi "pravilo druge strane").

- podnosilac prigovora je imao pravo da emiteru uputi reagovanje, ispravku, saopštenje i sl. o svojim stavovima i činjenicama o predmetnom prilogu, u skladu sa zakonom. Prema raspoloživim informacijama, to pravo podnosilac prigovora nije iskoristio.

Saglasno navedenom, može se zaključiti da nije opravdan prigovor da je emiter prekršio načelo objektivnosti (nije bilo uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja), nepristrasnosti (mišljenje urednika i novinara nije diskriminatorno uticalo na način predstavljanja teme sadržaja), načelo slobode objavljivanja komentara (koristili su svoje pravo da u skladu sa svojom uređivačkom politikom komentarišu teme od značaja za javnost), tačnosti (nije emitovao informacije za koje je znao ili mogao znati da su neistinite) ili pravilo druge strane (nije bilo sukoba bilo koje vrste, da bi bilo nužno da stranama koje su uključene u raspravu pruži mogućnost da u polemici učestvuju na ravnopravan način), odnosno da je na bilo koji način podsticao, omogućavao podsticanje ili širenje mržnje ili diskriminacije protiv bilo koga (čl. 4 i 8 Pravilnika), što su sve standardi definisani članom 4 i propisani članom 8 Pravilnika.

Na osnovu navedenog, može se utvrditi da u spornom programskom sadržaju nije bilo govora mržnje kao i da emiter nije prekršio član 8 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (načela objektivnosti, nepristrasnosti, slobode objavljivanja komentara, tačnosti i pravila druge strane) i tačku 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-14 od 21.07.2011. godine kojim je propisano da je emiter odgovoran za sadržinu emitovanog programa.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije za elektronske medije je, saglasno čl. 152 i 196 Zakona o opštem upravnom postupku, donio odluku kao i dispozitivu ovog rješenja.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Pink M Company“ d.o.o.
- Željko Ivanović, podnosilac prigovora
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Arhiva

